Dünyayı Anlayan Şair

2017-02-18 00:54:50

Dünyayı değiştireceğini sanacak kadar genç olmak, dünyayı olduğu gibi kabul ederek yaşlanmak, dünyayı değiştirdiğini anlayamadan ölmek.

Önceki twitter hesabımda bunu yazdığımda çok RT almıştı. İnsanların ne anladığını bilmiyorum, ilk iki cümle mi hoşlarına gitti, yoksa en sonrak *umut* mu bilmiyorum. Dünyayı değiştirdiğini anlamayadan ölmenin neresi umut, onu da bilmiyorum gerçi.

İnsanın dünyayı herhangi bir durumdaki tek bir kişinin değiştirebileceğine inanması toyluk alameti ama böyle yaşamanın nesi zararlı? Enerjini, imkanlarını sonu gelmeyecek işler için harcamak, belki. Ancak insan hayatta yalnız olduğunu ve hayallerin o kadar da kolay gerçekleşmediğini zaten çabuk öğreniyor. Öğrenmek isterse.

Dünyayı olduğu gibi kabul ettiğimizde, değiştirmek için de imkanlar bulabiliyorsunuz. Marx, felsefeciler anlamaya çalışır, bizim amacımız dünyayı değiştirmektir derken, çok tuhaf bir söz söylemiş: Dünyayı onu anlamadan nasıl değiştirebilirsin? Anlamak da kabul etmek bir ölçüde, dünyayı olduğu gibi kabul etmeden nasıl anlayabilirsin?

Buna benzer bir İsmet Özel sözü vardı, biz dünyayı anlamayacağız çünkü anlamak kabul etmektir mealinde bir söz. Ben de dünyayla inatlaşmanın bize ahirette ne gibi faydalar vereceğini düşünüyorum. Muhtemelen pek bir faydası olmayacak. Neticede İsmet Özel'in hayatını temelinden değiştirdiği kaç kişi var? Herhangi bir kapitalistin maddi yardımıyla değiştirdiği kişilerden fazla değildir herhalde. Sorsan böcek gibi gördüğü adamların etkisinin kendisinden fazla olduğunu kabul etmeyecektir tabii. Kabul etmeyecektir, çünkü kendisi en büyük şair ve hepimizin hayatında derin izleri olmalı Benim yok, olanların da izleri kendilerine ait. Adam bıçak üretti diye kendine açtığın yaradan mesul değil aslında ama öyle sanıyor.

Kendi dev aynasında gören edebiyatçının haber değeri bile yok. Neticede tüm zulmüyle varolan düzeni yaşanabilir kılan bir unsursun, bunu sözle yapmışsın, belki lafta isyan ederek yapmışsın, belki enigmatik konuşmalarla elini yıkamış çıkmışsın ama neticede seni okuyarak nereye gideceğimize karar vermiş değiliz, o halde neden şişiniyorsun koca çocuk?

Hayatta değişiklik değil, *yönlendirme* arıyorum. İnsanları ve imkanları yeni baştan başlatmak, istediğimiz gibi ayarlamak mümkün değil. Malzeme belli, insanların anlayışları, anlayabilecekler, heves edebilecekleri, gidebilecekleri yol belli. Bunların üstüne çok çıkamıyorum. Belki hiç çıkamıyoruz.

O halde idealizmin sınırlarında, insanları beğenmeyerek ve yaptıkları her işe burun kıvırarak uzanmak yerine, mümkün mertebe adım atarak, belki küçük ama doğru adımlar atarak yürümek, en büyük yürüyüş hayaliyle oyalanmaktan daha iyi görünüyor.

Dünyayı anlamak şairlerin işi değil. Zihin sakinliği onların derdi değil, onların derdi içlerini köpürtüp, kabarcıkların renklerini insanlara sunmak ve beğenmelerini beklemek. Benim derdim içimi mümkün mertebe sakinleştirip, berraklaştırmak. Köpükleriyle oyalananları beğenmeyişim bundan.